

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-12-22
Besvaras senast
2026-01-20

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:266 Situationen i Sudan och Sveriges vapenexport

Det mänskliga lidandet i Sudan är ofattbart. Efter mer än två och ett halvt år av inbördeskrig mellan den paramilitära milisen Rapid Support Forces (RSF) och Sudans militär är den humanitära situationen katastrofal. Över 14 miljoner människor har tvingats på flykt och lever nu under mycket svåra förhållanden. Internationella brottmålsdomstolen utreder krigsbrott begångna av alla parter i konflikten, med fokus på anklagelser om folkmord, krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. I slutet av oktober 2025 tog RSF-milisen kontroll över staden al-Fashir. Vittnen berättar om massakrer och ett omfattande och hänsynslöst våld.

Konflikten underblåses av flödet av vapen in i landet. Ett av de länder som förser Sudan och RSF med vapen är Förenade Arabemiraten – den största mottagaren av svensk vapenexport under 2024. Enbart under 2024 uppgick exporten av krigsmateriel till Förenade Arabemiraten till över 6 miljarder kronor. Även Saudiarabien deltar i konflikten genom sitt inflytande över den sudanesiska armén. Saudiarabien var också mottagare av svenska vapen så sent som 2024.

Vad som sker nu i Sudan är en katastrof och ett misslyckande för hela världen. Med anledning av det eskalerande våldet och de brutala massakrer som ägde rum i al-Fashir i oktober 2025 menar jag att det finns anledning att lyfta frågan om svensk vapenexport till inblandade länder. Det pågående våldet och den överhängande risken för ytterligare massakrer gör frågan brådskande.

Med anledning av massakrerna i al-Fashir och Sveriges export av vapen till länder som är inblandade i konflikten, lämnade Vänsterpartiet den 18 november 2025 in en motion med återopande av 9 kap. 15 § riksdagsordningen.

En motion med anledning av en händelse av större vikt.

Talmannens bedömning var att motionen inte kunde väckas, eftersom yrkandena påstods sakna en direkt koppling till den särskilda händelsen och att de därför inte uppfyllde kravet på en sådan motion. Jag delar inte den uppfattningen.

Att Sverige exporterar vapen till diktaturer inblandade i kriget i Sudan gör att

regeringen förlorar all trovärdighet i frågan. När utrikesministern och bistånds- och utrikeshandelsministern tillsammans skrev en debattartikel om Sveriges stöd till Sudan i Aftonbladet den 5 november 2025 gav man sken av ett solitt engagemang för Sudans befolkning. Där skrev man bland annat att "Sverige står bakom de sanktioner som EU har infört för att öka påtryckningarna på de stridande parterna, och sanktioner mot företag baserade i Förenade Arabemiraten för deras roll i att undergräva den politiska stabiliteten i Sudan". Att då samtidigt fortsätta exportera vapen till Förenade Arabemiraten är ingenting annat än hyckleri.

Mina frågor till utrikesminister Maria Malmer Stenergård är:

1. På vilken grund har ministern gjort ställningstagandet att export till företag baserade i Förenade Arabemiraten inte ska inkludera företag som handlar med krigsmateriel?
2. Tänker ministern mot bakgrund av det som har framförts ta några ytterligare initiativ inom EU i frågan?
3. Är ministern beredd att verka för ett stopp för svensk vapenexport till Förenade Arabemiraten och Saudiarabien, och om inte, vad är skälen till detta?

.....

Håkan Svenneling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann